

Ny Sø- og Handelsretsdom af 25. november 2019: Temperaturskade på lægemidler under CMR-transport. Spørgsmål om grov uagtsomhed

Sagens omstændigheder:

En dansk medicinalvirksomhed indkøbte hos forskellige leverandører partier med lægemidler med henblik på parallelimport og bookede transport af produkterne fra leverandørerne til medicinalvirksomhedens lager i Tyskland til en tysk transportør.

Transporterne blev booket som to separate samlegodsforsendelser i henhold til en omfattende rammeaftale, og omfattede både lægemidler, der skulle transporteres ved +15 til +25 °C, samt lægemidler, der skulle transporteres ved +2 til +8 °C.

Transportøren benyttede til begge transporter en trailer med en rumopdelende termovæg, sådan at der i den forreste ende af trailerne blev lastet lægemidler, der skulle transporteres køligt, medens de øvrige lægemidler blev lastet bagerst i trailerne. Trailerne var, i overensstemmelse med rammeaftalen, udstyret med et temperaturovervågningssystem, der via GPS afgav alarmsignal til transportørens disponent og til chaufførens mobiltelefoner i tilfælde af, at temperaturen afveg fra det aftalte temperaturinterval. Der var tillige på siden af traileren opsat et display, der viste temperaturen i traileren. Udførelsen af begge transporter blev af transportøren viderekontraheret til to forskellige undertransportører, der udførte transporterne.

Under udførelsen af transporten af den første trailer med lægemidler opstod der den 21. maj 2016 ca. kl. 16:00 en IT-fejl i trailerens kølesystem og i temperaturovervågningssystemet, som bevirkede, at køleanlægget satte ud, og at der ikke blev afgivet alarmsignal fra traileren. Chaufføren påbegyndte ca. samtidig sin 9 timers hvilepause. Ca. kl. 16:40 oversteg temperaturen i traileren +8 °C. Chaufføren afsluttede hvilepausen den 22. maj kl. 01:05, i hvilket tidsrum temperaturen i traileren var steget til +11,4 °C, uden at der var blevet udløst en temperaturalarm. Den 22. maj kl. 01:30 blev der fra traileren afgivet en teknisk-alarm for fejl i køletrailerens kompressor. Ved modtagelsen af alarmen besluttede transportøren, at bilen skulle fortsætte til transportørens terminal i Tyskland med henblik på losning af lægemidlerne. Traileren ankom til transportørens terminal den 22. maj kl. 9:10.

Som følge af temperaturafvigelsen opgjorde og fremsatte medicinalvirksomheden et erstatningskrav, stort EUR 238.331,04 som følge af, at en del af den transporterede medicin måtte kasseres.

Den anden trailer med samlastede lægemidler ankom til transportørens terminal i Tyskland for omlastning den 29. maj 2016 om morgenen. Kort efter blev der udløst alarmer kl. 9:42; 9:46 og 9:51 med angivelse af, at temperaturen forrest i traileren oversteg +8 °C. Temperaturstigningen var en følge af en

defekt opstået i køleanlægget, der bevirkede, at der blev blæst varm luft ind i trailerens forende. Transportøren antog, at alarmeren beroede på en temperaturstigning i forbindelse med losningen, og der blev derfor ikke reageret på alarmerne. Losningen af traileren blev påbegyndt kl. 10:01, og kl. 10:58 påbegyndtes losningen af den forreste del af traileren, på hvilket tidspunkt temperaturen var steget til +21,4 °C. Losningen blev afsluttet kl. 11:15.

Som følge af temperaturafvigelsen fremsatte medicinalvirksomheden erstatningskrav med EUR 125.51,84 som følge af, at en del af den transporterede medicin måtte kasseres.

Medicinalvirksomheden gjorde gældende, at der var indtrådt temperaturskader på forsendelserne, og at disse var en følge af grov uagtsomhed udvist af transportøren, sådan at ansvaret ikke kunne begrænses, jf. CMR-lovens § 37.

Transportøren afviste kravene, og at der var udvist en grov uagtsomhed, bl.a. med henvisning til, at transportøren ikke havde tilsidesat pligter vedrørende temperaturovervågningen, og at der under alle omstændigheder ikke var årsagsforbindelse mellem fejl, som transportøren måtte have begået og indtrådte skader på lægemidlerne.

Sø- og Handelsrettens dom:

Retten kom frem til, transportøren kunne begrænse sit erstatningsansvar efter CMR-loven (til SDR 1.541) for skader opstået i forbindelse med den første transport. Retten udtalte: *"Det må lægges til grund, at temperaturalarmen som følge af en IT-fejl ikke blev udløst, selvom temperaturen i kølerummet kom over 8 °C. Det kan således ikke bebrejdes chaufføren, at han ikke opdagede temperaturstigningen i sin hvilepause. Det fremgår endvidere af parternes aftale [...], at der ikke var en pligt for chaufføren til at kontrollere temperaturen i kølerummet manuelt, når [Transportøren] som ved denne transport benyttede sig af telematiksystemet til at overvåge temperaturen."* Retten fandt videre, at det måtte lægges til grund, baseret på vidneforklaringer fra medicinalvirksomheden, at produkterne var forringede ca. to timer fra det tidspunkt, kl. 16.40, hvor temperaturen oversteg 8 °C. Baseret herpå fandt retten, at transportørens dispositioner eller mangler på samme efter hvilepausen, der sluttede kl. 01:30, var uden betydning, idet skaderne allerede måtte anses for opstået på dette tidspunkt.

F.s.v.a. angik den anden transport kom retten derimod frem til, at skaderne var forårsaget ved grov uagtsomhed, idet transportøren havde undladt at reagere på tre alarmer, sådan at transportøren skulle betale en ubegrænset erstatning for disse skader. Retten udtalte: *"[Medicinalvirksomheden] har anført at temperaturskaden kunne være undgået, hvis disponenten havde reageret på alarmerne og straks havde afbrudt indblæsningen af den varme luft. Dette er ikke imødegået af [Transportøren] og det må derfor lægges til grund, at det havde været muligt at slukke kølemaskinen og forhindre yderligere indblæsning af varm luft."*

Bemærkninger til dommen:

Det fremgår af dommen, at vilkår i transportaftalen skal tillægges væsentlig vægt ved bedømmelsen af, om der af fragtføreren er udvist grov uagtsomhed. I forhold til den første transport fandt retten, at chaufføren ikke havde anledning til manuelt at overvåge temperaturen i traileren under hvilepausen, da det var aftalt at der ikke var pligt til dette. Det kan også have spillet en rolle, at temperaturen angiveligt først oversteg 8 °C ca. 40 minutter efter, at hvilepausen var påbegyndt, og at en manuel temperaturkontrol ved pausens begyndelse derfor ikke ville have afsløret en uregelmæssighed. Da forringelsen af lægemidlerne indtrådte inden for kort tid efter at temperaturen oversteg 8 °C, fandt retten ikke at det havde betydning, at temperaturen ikke blev kontrolleret straks efter hvilepausens ophør.

WSCO

I forhold til den anden transport fandt retten, at det var groft uagtsomt, at der ikke omgående blev reageret i forhold til alarmer ved at slukke køleanlægget, sådan at der ikke blev tilført varm luft til køletrailer. Da en forringelse efter medicinalvirksomhedens opfattelse indtrådte allerede ca. 10 minutter fra alarmer blev udløst følger det af dommen, at transportøren inden for meget kort tid skal træffe beslutning og iværksætte foranstaltninger i anledning af en temperaturalarm hvis erstatningsansvar for grov uagtsomhed skal undgås.

---o0oo--